

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelvészeti és irodalomtudományi tanulmányok

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A filológiai szövegkiadás technikái LMM1212						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Egyed Emese						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Biró Annamária						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	kollokvium	2.7 A tantárgy típusa	VÁL Sz

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					40
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					50
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					38
Konzultáció					8
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	140				
3.8 A félév össz-óraszama	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Részvétel az első félévben megvalósuló, a szakfelelős tanár által megjelölt, két vendégelőadáson • Részvétel a szemináriumon
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a szemináriumokon, a kiosztott feladatok határidőre való benyújtása

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C4.1, C4.2, C4.3, C4.4, C4.5, C4.6 • A magyar szövegkiadási gyakorlat alakulástörténetének leírása és példákkal való illusztrálása • Az szövegkiadások története (korszakok, irányzatok, stílusok) értelmezése • Kulcsfogalmak értő használata a kor irodalmára vonatkozóan (edíció, digitalizálási technikák, szerzői jog, átírás, mutatózás stb.) • A foglalkozások a legfontosabb papír alapú, illetve elektronikus kiadványtípusok (könyvek, szakfolyóiratok és egyéb periodikák) szerkesztési alapismeretinek elsajátítását szolgálják. • Írásbeli/szóbeli előadás előkészítése és bemutatása megadott szövegkritikai témáról a szakirodalom értő használatával • Projektek szövegkiadási anyagának kidolgozása a szakbibliográfiát is beleértve • A nyomdaipari és elektronikus kiadványok filológiai és műszaki szerkesztésének legfontosabb fogalmai, technikái, módszerei és szabványai elsajátítása
Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • CT3 • Az anyanyelvi irodalom egyes szakirodalmi műveinek, elemző és áttekintő bemutatása • Írásbeli és szóbeli anyanyelvi kompetenciák bővítése

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A foglalkozások a legfontosabb papír alapú, illetve elektronikus kiadványtípusok (könyvek, szakfolyóiratok és egyéb periodikák) szerkesztési alapismeretinek elsajátítását szolgálják. Céljuk, hogy a nyomdaipari és elektronikus kiadványok filológiai és műszaki szerkesztésének legfontosabb fogalmait, technikáit, módszereit és szabványait megismertessék a hallgatókkal.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A szövegek előkészítése • Az kiadás jelenségének kritikátörténeti megismerése • A szövegkiadás intézményi kereteinek ismerete a nyelvi mozgalom és a polgári átalakulás kontextusában • szövegkiadási technikák elsajátítása 17–21. századi szövegeken • Tájékozódás a szakirodalomban • Magyar nyelvi és stiláris képességek fejlesztése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-------------	----------------------	--------------

<p>1. A szövegkiadási célú filológia történeti és kortársi problematikája, fogalomtisztaítások</p> <p>szöveg, műfaj, technika, etika</p> <p>Bibl.: Dávid Gyula: <i>Zárszámadás a lexikonról – a jövő felé nézve</i> Erdélyi Múzeum LXXIII(2011) 2.7-14</p> <p>Egy vita anyagai: Régi Magyar Irodalomtörténeti Tanszék, a Bölcsészettudományi Informatika Önálló Program, valamint a Reneszánsz Doktori Program közös vitanapja: filológiai és digitális barbárság: http://magyar-irodalom.elte.hu/biop/barbar/index.html</p> <p>kulcsszavak: szöveg, műfaj, technikák, etika.</p> <p>Bibl.: Borsa Gedeon: <i>Kalauz a régi nyomtatványokhoz. A régi nyomtatványok fogalma, anyaga, mérete és terjedelme.</i> Budapest 2003 Könyvtári Intézet Kiad. Továbbképzés felsőfokon</p>	<p>Probléma-módszer Művelődés- és kritikátörténeti áttekintő előadás</p>	
<p>2. A szövegkiadás szakaszai. A kézirat. A forrás kritikai kezelése</p> <p>kulcsszavak: írásmód, azonosítás, típus, datálás, javítás</p> <p>Bibl.: <i>Mennyei Barátom! Barcsay Ábrahám levelei Orczy Lőrínchez (1771-1789).</i> S.a.r. Egyed Emese Erdélyi Múzeum-Egyesület kiad. Kolozsvár, 2001. Erdélyi Tudományos füzetek 236.</p>	<p>Komparáció Előadás</p>	
<p>3. A szövegek értelmezési szintjei. Szépirodalmi szövegek. A kézirat, a másolat, a variáns A szöveggondozó felelőssége</p> <p>kulcsszavak: irodalmi, esztétikai, kiadói deontológia</p> <p>Bibl.: Kecskeméti Gábor (szerk.) <i>Római szerzők 17. századi magyar fordításai</i> Balassi kiadó Budapest 1993</p> <p>Kazinczy Ferenc: <i>Erdélyi Levelek.</i> S.a.r. Szabó Ágnes. Debreceni Egyetemi Kiadó 2013. Kazinczy Ferenc művei. Első osztály. Eredeti művek</p>	<p>Előadás</p>	
<p>4. Eltérő magatartások a szöveg (integritása), a kontextus (véglegessége) tekintetében. Tudományos szövegek kiadása</p> <p>Bibl.: Szabó György: <i>Benkő József és Transsilvaniája (Szabó György előszava in: Benkő József: Erdély. Székely Nemzeti Múzeum-Tortoma Kiadó, Sepsiszentgyörgy-Barót 2014, 13-52</i></p> <p>Bibl.: <i>Köleséri Sámuel tudományos levelezése 1709-1732.</i> Szerk. Font Zsuzsa, Kolozsvár Erdélyi Múzeum-Egyesület 2012</p>	<p>Előadás</p>	
<p>5. A szerkesztés és kiadás folyamata: döntések sora. Hiba, újrakiadás.</p> <p>Kulcsszavak: kritika, média, hiba, újrakiadás</p> <p>Bibl.: <i>Lapszéli jegyzetek. Folyóiratok I.</i> Universitas kiadó, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Irodalomtudományi Intézet,</p>	<p>Modell-módszer</p>	

Budapest 2016 Arany János Munkái		
Pohlheim Károly: <i>A szöveghiba – fogalom és probléma</i> Helikon irodalomtudományi szemle 1998./4.495-510		
6. A kiadás adatainak megállapítása különböző edíciók összehasonlító tanulmányozása révén, az intencionalitás megközelítése. Internetes kapcsolódási felületek logikája Kulcsszók: intencionalitás, szerző, névtelenség, virtuális Bibl.: V. Ecsedy Judit: <i>Titkos nyomdahelyű magyar könyvek 1539-1800</i> . Budapest 1996 Literatura, Stoll Béla: <i>Szövegkritikai problémák a magyar irodalomban</i> Bp. 1987. „Levéllé válva”. <i>Ujfalvi Krisztina verselő köre</i> . S.a.r. Egyed Emese. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár 2017.	Előadás Szintézistáblázatok	
7. vendégelőadás a szövegkiadás kérdésében és összefoglaló óra	Előadás, beszélgetés	
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Munkaszervezés, szakkönyvhasználati, forráskritikai útmutatás	megbeszélés	
2. A szerkesztői munka nyersanyaga, a kézirat. A szerzői, a szerkesztői és a kiadói kézirat.	Szövegkiadási gyakorlat	
3. A szöveggondozás elvei és gyakorlata.	Szövegkiadási gyakorlat	
4. A korrekció és a korrekciórajelek alkalmazása I.	Szövegkiadási gyakorlat	
5. A korrekció és a korrekciórajelek alkalmazása II.	Szövegkiadási gyakorlat	
6. A szövegtördelés. A szövegbevitel szabályai és gyakorlata.	Szövegkiadási gyakorlat	
7. Nyomdászat a gyakorlatban. Nyomdaipari termékek.	Szövegkiadási gyakorlat	
8. Tipográfiai alapismeretek I. Terjedelem, papír- és lapméret, szövegtükör.	Szövegkiadási gyakorlat	
9. Tipográfiai alapismeretek II. Papírfajták, lapszámozás, élőfej és élőláb.	Szövegkiadási gyakorlat	
10. Tipográfiai alapismeretek III. A betű. Betűtípusok, betűfajták és betűfokozatok.	Szövegkiadási gyakorlat	
11. Tipográfiai alapismeretek IV. Nyomdászati fogalmak és mértékegységek.	Szövegkiadási gyakorlat	
12. Tipográfiai alapismeretek V. Hagyományos és digitális nyomtatási eljárások.	Szövegkiadási gyakorlat	
13. Tipográfiai alapismeretek VI. A színes nyomtatás elméleti és gyakorlati alapjai.	Szövegkiadási gyakorlat	
14. Tipográfiai alapismeretek VII. A nyomdaipari képfeldolgozás.	Szövegkiadási gyakorlat	

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban áll A filológiai szövegkiadás technikái Európa bolognai rendszerű egyetemeken oktatott, hasonló elnevezésű, féléves tantárgyai tartalmával.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
	Az előadás bibliográfiájának ismerete	Kollokvium	50%
	Aktív szemináriumi részvétel, feladatok benyújtása	Egyéni kiértékelés	50%

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
2020.04.11.			

Data avizării departament	Semnătura Directorului de Departament
2020.04.17.	

Data avizării Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății